

Χριστιανικές διαβολές κατά της αρχαίας Ελλάδας: Η καταγωγή του Έλληνα κι ο πολιτισμός του (Μέρος 5ο) - Φιλόσοφοι και Θρησκεία (β'): Για τις κατηγορίες κατά φιλοσόφων από την αρχαία ελληνική θρησκεία

Σε αυτό το άρθρο θα ασχοληθούμε με όσα ισχυρίζονται οι νεο-απολογητές περί διωγμού των φιλοσόφων από το πολυθεϊστικό ιερατείο της αρχαίας Ελλάδος. Παρουσιάζουν λοιπόν διάφορα αποσπάσματα από αρχαία κείμενα για να στηρίξουν τον ισχυρισμό τους.

Εδώ θα εξεταστούν μια προς μία όλες οι παρουσιαζόμενες περιπτώσεις, και θα τις συγκρίνουμε με όσα συνέβαιναν στο θεοκρατικό χριστιανικό Βυζάντιο.

Θα εξεταστεί δηλαδή, αν οι διωγμοί κατά των φιλοσόφων οφείλονται στον «σκοταδισμό» της ελληνικής θρησκείας που το ιερατείο ήθελε να επιβάλλει, ή αν σχετίζονται με άλλους λόγους. Αν αυτά ήταν μεμονωμένες αντεκδικήσεις ή κάτι οργανωμένο και συστηματικό που σκόπευε να εξαφανίσει όλες τις άλλες φωνές ώστε να ακούγεται μόνο η «εξ αποκαλύψεως» αλήθεια.

Πριν προχωρήσουμε στην απάντηση, καλό θα ήταν να δούμε από τις πηγές ότι η ίδια η χριστιανική Εκκλησία, της οποίας οι νεο-απολογητές είναι υπερασπιστές, επεδίωκε την επιβολή σε αγαστή συνεργασία με την κρατική εξουσία.

Παραθέτονται εδώ κάποια στοιχεία ενδεικτικά .

«Ἦρεσεν αιτηθῆναι ἀπὸ τῶν ἐνδοξοτάτων Βασιλέων ἵνα τα λείψανα τῆς εἰδωλολατρείας μὴ μόνον τα ἐν ξοάνοις, ἀλλὰ καὶ ἐν οἰοισδῆποτε τόποις, ἢ ἄλσεσιν, ἢ δέντροις παντὶ τρόπῳ εξαλειφθῶσι» (Κανόνας 92, τοπική σύνοδος Καρθαγένης, Πηδάλιο, σ. 414).

Σχόλιο Νικοδήμου αγιορείτου: «Από τον παρόντα κανόνα φαίνεται να δίδεται εκείνη η ευλογία όπου υπεσχέθη ο Θεός να δώσει εις τον Ιακώβ, όταν συντρίψη όλα τα λείψανα των ειδώλων. “Αύτη εστίν η ευλογία αυτού, όταν θώσει πάντας τους λίθους των βωμών κατακεκομμένους ως κονίαν λεπτήν, και ου μη μείνη τα δέντρα αυτών και τα είδωλα αυτών εκκεκομμένα ώσπερ δρυμός μακράν” (Ησαΐας, 27:9)» .

Από το παραπάνω, είναι πασιφανές το τρίπτυχο: Εκκλησία - κρατική εξουσία - Γραφές. Επομένως, δεν είναι αμέτοχη η Εκκλησία στα εγκλήματα των αυτοκρατόρων.

Τα ίδια συμπεραίνει κανείς από την καθολική επιστολή του Κωνσταντίνου που απέστειλε προς τις τοπικές εκκλησίες, και που μας διασώζει ο Θεοδώρητος Κύρου.

«Κωνσταντίνος Σεβαστός ταις εκκλησίαις. Πείραν λαβών εκ της των κοινών ευπραξίας όση της θείας δυνάμεως πέφυκε χάρις, **τούτο προ πάντων έκρινα είναι μοι προσήκειν σκοπόν, όπως παρά τοις μακαριωτάτοις της καθολικής εκκλησίας πλήθεσι πίστις μια** και ειλικρινής αγάπη ομογνώμων τε περί τον παγκρατή θεόν ευσέβεια τηρήται» (Εκκλ. Ιστορία Θεοδώρητου Κύρου, 1,42).

Στο ίδιο συμπέρασμα οδηγείται κανείς και από την περίληψη της νομοθεσίας που κάνει ο Φώτιος, στο «Σύνταγμα Κανόνων».

«Τα συγγράμματα του Πορφυρίου και άλλων εναντίον των χριστιανών να καίγονται, καθώς και του Νεστορίου και όσα δεν συμφωνούν με τις συνόδους της Νικαίας και της Εφέσου και με τον Κύριλλο Αλεξανδρείας, από των οποίων την πίστη δεν πρέπει να παρεκκλίνομε, ενώ όσοι έχουν τα βιβλία που είπαμε και τα διαβάζουν να τιμωρούνται με την έσχατη ποινή. Οι αστρολόγοι που δεν καίνε τα βιβλία τους μπροστά στους επισκόπους και δεν προσέρχονται στην ορθοδοξία να απομακρύνονται από όλες τις πόλεις, και όταν βρεθούν μέσα στις πόλεις να εξορίζονται. Όσα έγραψε ο Νεστόριος κατά της συνόδου της Εφέσου δεν επιτρέπεται να τα έχει κανείς ή να τα διαβάζει ή να αντιγράφονται, αλλά να καίγονται. Στην συζήτηση για την πίστη δεν πρέπει να αναφέρονται, ούτε πρέπει να γίνονται δεκτοί σε οιοδήποτε ιδιωτικό μέρος· όποιος παραβαίνει το νόμο υποβάλλεται σε δήμευση. Οι Νεστοριανοί δεν λέγονται χριστιανοί, αλλά Συμωνιακοί, όπως και οι Αρειανοί λέγονται Πορφυριανοί. Σε κανέναν δεν επιτρέπεται να γράφει εναντίον της συνόδου της Χαλκηδόνας ή να διαβάζει ή να υπαγορεύει ή να έχει βιβλία, γιατί εξορίζεται για όλη του τη ζωή, κι όποιος

προσέλθει για να μάθει καταβάλλει στο δημόσιο ταμείο δέκα λίτρες, κι όποιος διδάσκει τα απαγορευμένα, τιμωρείται με την έσχατη ποινή. Επίσης όλα τα συγγράμματα του Ευτύχους και του Απολλιναρίου να καίονται, κι αν τα παραβλέψουν αυτά οι άρχοντες ή οι υπηρέτες τους ή οι υπερασπιστές, πληρώνουν πρόστιμο στο δημόσιο ταμείο δέκα λίτρες. Όποιος έχει βιβλία Μανιχαικά και δεν τα φανερώνει για να καούν, τιμωρείται... Όποιοι έχουν τα συγγράμματα του Σεβήρου και δεν τα καίνε, να τους κόβονται τα χέρια» (Άπαντα Μ. Φωτίου, ΕΠΕ 11,σ. 63).

Τέλος, ας δούμε τί νομοθέτησε ο ίδιος ο Ιουστινιανός (1.11.9), που βρίσκεται στο βιβλίο «Αντιπαγανιστική νομοθεσία» σε μετάφραση της Α. Καμαρά (σ. 153).

«Διατάζουμε τους άρχοντές μας, τόσο στη βασιλίδα πόλη όσο και στις επαρχίες, να επιτρέπουν στις επαρχίες, αλλά και σε όσους διδάσκονται από τους θεοφιλέστατους επισκόπους, να αναζητούν σύμφωνα με το νόμο όλες τις περιπτώσεις ασέβειας υπέρ της ελληνικής θρησκείας, έτσι ώστε να μην συμβαίνουν, αλλά και, αν συμβαίνουν, να τιμωρούνται. [...] ανακοινώνουμε σε όλους ότι εκείνοι μεν που έχουν γίνει χριστιανοί και έχουν αξιωθεί το άγιο και σωτήριο βάπτισμα, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, αν φανούν ότι επιμένουν στην πλάνη των Ελλήνων, θα υποβληθούν στην έσχατη των ποινών. Όσοι όμως δεν έχουν αξιωθεί ακόμη το σεβαστό βάπτισμα, θα πρέπει να φανερωθούν είτε σε αυτή την πόλη, τη Βασιλεύουσα, είτε στις επαρχίες, και να πάνε στις ιερότατες εκκλησίες μαζί με τις συζύγους τους και τα παιδιά τους και όλα τα μέλη του οίκου τους και να διδαχθούν την αληθινή πίστη των χριστιανών. Έτσι αφού διδαχθούν και αποβάλλουν μια για πάντα την πλάνη που τους διακατείχε προηγουμένως, θα πρέπει να ζητήσουν το σωτήριο βάπτισμα. Διαφορετικά ας γνωρίζουν ότι αν παραμελήσουν να το κάνουν, δεν θα έχουν κανένα πολιτικό δικαίωμα, ούτε θα τους επιτραπεί να είναι ιδιοκτήτες περιουσίας, ούτε κινητής ούτε ακίνητης. Θα τους αφαιρεθούν τα πάντα και θα εγκαταλειφθούν στην ένδεια και επιπλέον, θα υποβληθούν στις έσχατες τιμωρίες».

Πριν λοιπόν κουνήσουν το δάκτυλο, καλό θα ήταν να πληροφορήσουν τους χριστιανούς αναγνώστες τους περί των...«κατορθωμάτων» της θρησκείας τους.

Επειδή στο απολογητικό άρθρο αναφέρονται πολλά τα οποία πρέπει να αναιρεθούν διότι υποστηρίζουν το ψεύδος, και εξαιτίας του χώρου, οι απαντήσεις στις ενότητες «Τι έλεγαν οι φιλόσοφοι για την πίστη» και «Φιλόσοφοι που καταδικάστηκαν ή κατηγορήθηκαν», θα δοθούν ξεχωριστά σε επόμενα άρθρα.

α) Για τις κατηγορίες κατά φιλοσόφων από την αρχαία ελληνική θρησκεία.

Οφείλονται άραγε σε μισαλλοδοξία ή σε άλλους λόγους;

Στο προηγούμενο άρθρο (